

УДК 32

Филима Є. – ст. гр. ХК-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

МІСЦЕ І РОЛЬ ПОЛІТИЧНОЇ ЕЛІТИ В УТВЕРДЖЕННІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Науковий керівник: к. ф. н., професор Ніконенко В. М.

Політична еліта здебільшого визначається як меншість суспільства, достатньо самостійна, відносно привілейована група (або сукупність груп), яка має відповідні психологічні, соціальні та політичні якості й бере безпосередню участь у формуванні і здійсненні політичних рішень, пов'язаних із використанням державної влади чи впливом на неї стратегій розвитку суспільства в цілому. Феномен політичної еліти як значимого суб'єкта сучасного соціального процесу є об'єктом досліджень політологів і розглядається ними в різних ракурсах. І це не випадково, тому що успіх соціально-політичних і економічних реформ будь-якого суспільства значною мірою обумовлений професіоналізмом правлячої еліти і безпосередньо залежить від діяльності всіх елітарних груп у суспільстві. З іншого боку, зміни політичної системи суспільства викликають і обумовлюють, у свою чергу, зміни в складі та тенденціях розвитку правлячої еліти

Сучасна політична еліта, яка виросла в умовах союзної держави, не сформувалась як справжня еліта, а тому виявилася неспроможною вирішувати загальнодержавні завдання. Діючу політичну еліту в Україні представляють колишні партійні, профспілкові, комсомольські функціонери, а також представники національно-демократично налаштованих верств. Перші, прийшовши до влади в умовах відсутності досконалих законів, у своїй переважній більшості стали задовольняти власні інтереси. Другі, не маючи професійних умінь і навичок управління, виявили безпорадність у вирішенні складних соціальних та економічних проблем, які постали перед суспільством і, як наслідок, в результаті практично зійшли з політичної сцени, проте не забули, керуючись мораллю «нovoї буржуазії», її зневагою до закону, збагатитися особисто. На сучасному етапі правляча еліта об'єдналася в олігархічні клани, інколи їх називають клієнтели. Головною їх метою є особисте збагачення. Спостерігаємо феномен приватизації влади, сутність якого полягає у прагненні владних еліт збільшити владу заради самої влади, щоб використати її для розподілу державних ресурсів, а не для реалізації програм, спрямованих на піднесення рівня життя громадян, що, зрештою, приводить до тотальної корумпованості. Не можна погодитися з твердженням про те, що причина суспільної неефективності сучасної української політичної еліти — не у відсутності знань і вмінь, а в тому, що вона не має потреби брати до уваги інтереси суспільства. Така потреба може диктуватись або моральними засадами еліти, або дійовими механізмами її політичної відповідальності, або тиском громадянського суспільства.

На роль справжньої еліти претендує політична еліта, яка сьогодні прийшла до влади. Проте ця політична еліта, в усякому разі значна її частина, має переважно те ж саме коріння, що й та, яка від влади відійшла. Чи зможе нова еліта, оволодівши владою, бути справжньою? Відповідь: час покаже. У сучасної влади, на скільки відомо, відсутня стратегія досягнення цивілізованого рівня розвитку країни, відстоювання національних інтересів українського народу.